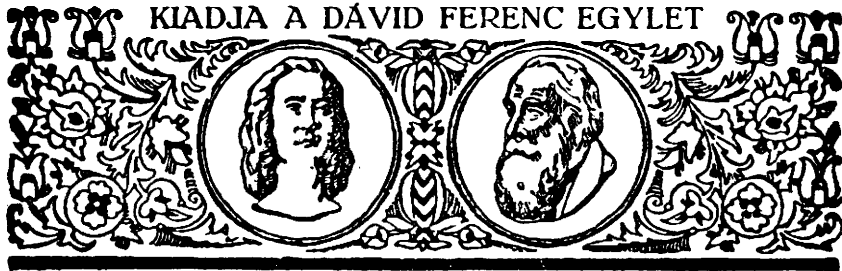


UNITÁRIUS KÖZLÖNY

A VALLÁSOS ÉS ERKOLCSOS ÉLET ÉBRESZTÉSÉRE
KIADJA A DÁVID FERENC EGYLET



Alapította: Dr. BOROS GYÖRGY.

FÖLSZENTELES

Én édes uramnak.

Eszteendő előtt nem ez volt az álmom.
Fölszentelt papok közé vágytam én is.
Az Úr szavának bűvös erejével,
Szószékről palástosan prédikálni.

A „szentelésről“ aztán lemaradtam.
Az élet országútján szembejöttél,
És szerelmesen az ujjamra húztad
Fényes aranykörét a mátkaságnak.

Ó, vissza nem tér már hozzám a múlt.
Zengő ércnyelven nem vágyom beszélni.
A palástomat áldón Rád terítem:
Én már csak símogatni akarok.

A papszentelésről hát lemaradtam.
De jön felém a titkos végtelenből,
Napsugár-útján, csendben, Valaki.
Boldog vagyok: anyává szenteltettem.

Nyitrai Déák Berta.

Unitárius öntudat

Kedves Testvéreim!

Köszönet elsősorban kedves meghívástokért, köszönet bizalmatokért, hogy felkértetek előadásom megtartására. Unitárius öntudatról beszélni öröm nekem. Két évtizeden át igyekeztem szerény munkása lenni ennek a gondolatnak Budapesten. Különösen az utóbbi években, mint a Magyar Unitárius Nők Szövetségének főtitkára, majd elnöke. Egy évvel ezelőtt átköltöztünk Kolozsvárra. Hazajöttünk, s ezáltal mind a magunk, mind a gyermekeink jövője belekapcsolódott Erdély sorsközösségébe. Az életben sokszor vannak nehézségek, küzdelmek, amelyekből egyeseknek talán nagyon is sok jut. Örüljön a mi lelkünk, ha a közösségért vívott harcban a küzdelem jut osztályrészül, mert a harc megedzi lelkünket és fokozza cselekvőképességünket.

Két héttel ezelőtt urammal együtt lenn jártam a Székelyföldön. Részt vettünk a székelykeresztúri ünnepségeken, s a lelket felemelő vendiák találkozáson. Majd három napon át jártunk az unitárius székely falvakban. Tapasztalataink nyomán székely büszkeségünk, s unitárius öntudatunk nagyban fokozódott mibenlünk. Mi, szétszórta élő unitáriusok mindig Erdély földje után vágytunk, tudtuk azt, hogy nekünk unitárius multunk forrásaiból kell merítenünk, s ez a két szó: *székely* és *unitárius* volt öntudatunk magva. Dédanyám szavai vésődtek édesanyám lelkébe, s tőle szállt reánk örökségül: „Soha ne feledd, hogy unitáriusnak, székelynek születted.”

A román megszállás alatt olyan nagyon távol esett a főváros Erdélytől, hogy alig ismerhettük egymás nőegyleti életét. Úgy gondolom, érdekelni fogja hallgatóinkat, kik voltak azok az erő- és fényforrások, kik elszakítottságunkban irányt mutattak nekünk. Legtöbb közülük már elköltözött az élők sorából. Arcképeik díszítik a Budapesti Unitárius Nőegylet otthonának falait, példát mutatva az utókornak. Nemzeti öntudattal és unitárius öntudattal telített életük biztatást, hitet ébreszt a mi lelkeinkben a szebb és öntudatosabb jövő elérésére.

A Budapesten élő unitáriusoknak nagy szervezője és egyik ki-magasló lelki irányítója volt Percelné Kozma Flóra. Ősi ref. családból származott. Meggyőződésből lett unitáriussá, s egyházunkba vezette azokat, akik szívéhez legközelebb állottak, egész családját. Lényéből igazi unitárius öntudat árad felénk. Fanatikusan hisz

abban, ami meggyőződése. Feljegyzett szavai szerint, csak azóta élt igazán, amióta unitáriussá lett. Ő volt korunk *hívő unitárius nagyasszonya*. Írásaiban, felolvasásaiban harcol az anyagelvű kor felfogása ellen, egy szebb jövő feltámadásáért. Idézem szavait, melyeken keresztül felénk árad az ő törhetetlen hite: „A mi haladásunkhoz — *hit* szükséges, mely látnoki szemmel néz az eljövendő nemesebb korszak elé. Hit, mely nem köt, nem bilincsel le egy helyre, nem kárhozzat mozdulatlanságra, hanem emel, visz és lelkesít egy magasztos cél irányában.“

A kommün leveretése utáni időszakban szervezte meg Perczelné Kozma Flóra a Magyar Unitárius Nők Szövetségét, Budapesten. 1922-ben kezdte meg áldásos működését a Nőegylet, melynek ő volt első elnöke. Sajnos, betegsége miatt kevés ideig vehetett részt az egyesületi életben, melynek ő volt megteremtője. Kedves munkaterülete volt neki is, későbbi utódainak, Buzogány Annának és Józsa Miklósnénak is a Budapestre felkerült székely leányokkal való foglalkozás. Hálából az Unitárius Nők Országos Szövetségének két évvel ezelőtt megtartott közgyűlése elfogadta azt az indítványt, hogy Perczelné Kozma Flóráról nevezzenek el minden egyes unitárius leányegyletet.

A Budapesti Nőegyletnek is megvan a Perczelné Kozma Flóra Leányegyesülete, melyet 14 évvel ezelőtt szervezett meg dr. Enyedi Róbertné Pünkösdi Mária. Nagy szerénysége, puritán egyszerűsége sokszor talán eltakarta egyéniségének kiválóságait. Mint fiatal leány került a londoni Channing Houseba. Mikor hazajött, tökéletesen birta az angol nyelvet, rövidesen elsajátította a francia nyelvet is, melyből az egyetemén doktorátust is tett, s amelynek tanára is volt mindaddig, míg végzetes betegsége ebben meg nem akadályozta. Mélyen vallásos lelkének egész melegével ragaszkodott Egyházához, s annak hithű, áldozatos tagja maradt mindvégig. Tevékeny tagja volt Nőszövetségünknek, s közben merült fel lelkében a gondolat, hogy az unitárius leányokat már zsenge koruktól reá kellene nevelni arra, hogy egyházunknak *öntudatos, tevékeny tagjai* legyenek. Azt mondhatnók, hogy megelőzte korát ezzel. Teljes erejével dolgozott terve megvalósításán. Így jött létre az unitárius leányegyesület, melyet nagyasszonyunkról, Perczelné Kozma Flóráról neveztek el. Hálás kegyelettel őrizzük Enyediné Pünkösdi Mária emlékét.

A két női arckép után idézzük fel korán elhunyt lelki vezetőnk, dr. Iván László budapesti hitoktató lelkész emlékét, aki mint

kiváló pedagógus, éveken át volt a budapesti ifjúság tanítómestere. Ő is meggyőződésből vált unitáriussá. Tanítványai neki köszönhetik, hogy szórványéletünkben felismerhették, mi az öntudatos unitarizmus. Fanatikusan hirdette, *lelkében* kell a mi világunknak megújulnia, akkor *igazságosabb, szociálisabb és magyarabb* élet lesz ebben a hazában. *Evangéliumi Egyház és szociális állam*. Ez volt Iván László gondolatrendszerének alapköve. Hálás kegyelettel emlékezve reá, véssük lelkünkbe Iván László emlékezetes szavait, melyek a *keresztnek*, mint jelképnek jelentőségét magyarázzák: „Számunkra a kereszt, az élet igaz értelmének, az *önzés legyőzésének* és az *áldozatos élet* diadalának nagy és szent jelképe.“

Keressük meg életünkben az utat, mely az áldozatos élet diadalát jelenti. Kérjünk részt mi, asszonyok az egyházépítő munkából erőnkhez mérten. Legyünk élő kovászai az unitárius öntudat megteremtésének és megerősítésének. Úgy gondolom, az egyháztársadalmi intézmények közül a *Nőszövetségeknek* kell azoknak a *központi erőforrásoknak* lenniök, amelyek egész egyházi életünket az *öntudatos unitarizmus* éltető elemével hatják át. Mert hiszen a Nőszövetségek tagjai *unitárius anyák*, akikre az ifjúság, az *unitárius jövő* nevelésének, irányításának legnehezebb, s egyben legszentebb feladata hárul.

Bárki felvetheti a kérdést, mit is jelent öntudatos unitáriusnak lenni? Vállalni és vallani azt a szent örökséget, amit ezernyi megpróbáltatás között hitépítő elődeinktől örököltünk és ebből, — kedvezzen vagy gáncsoljon a végzet, — *egy szemernyt sem engedni soha*.

A nőszövetségek munkájának központjába kell állítanunk az *unitárius gyermeket*. A vasárnapi iskolák tanításai vannak hivatva arra, hogy a fogékony gyermeki lelkek igazi öntudatos kis unitáriusokká váljanak. Vasárnapi iskolák vezetése igazi asszonymunka. Saját tapasztalatom alapján mondhatom, nemcsak a tanítványok, de a vezetők is nyernek vele lelkileg.

Nőegyleteinknek nemcsak jótékony, segélyező munkát kell kifejteniök, hanem az unitárius szellemiség irányítójává is kell válniök. A nőszövetségnek nemcsak azért kell segítő kezét kinyújtania, mert arra reászorulókat akar istápolni, hanem azért is, mert olyan unitárius értékeket igyekszik felkarolni, akiknek munkájára, a jövő felépítésében okvetlenül számítani akar.

A nőszövetségek taborát ki kell terjeszteni. Munkánkban minden unitárius asszonynak részt kell vennie társadalmi különbség

nélkül. Nem hiszem, hogy lenne olyan unitárius édesanya, akinek kétséges pillanatokban ne lenne szüksége asszonytársai támogató, lelki segítségére. Nem elég a gyűléseken megjelenni, hanem minél gyakrabban jöjjünk össze munkadélutánok keretében. Ezeken felolvashatunk unitárius irodalmunk gazdag tárházából. Kriza János, Brassai Sámuel, Orbán Balázs, Balázs Ferenc, Gelei József és Weress Jolán írásai, a népköltészet, természet, szülőföldismeret és a közösségtudatnak unitárius tankönyvei.

Vallási öntudatunk erősítését elősegítik és fokozzák az ifjúsági és nőegyleti konferenciák. Itt, Erdély ősi földjén megrendezve, sok problémára kaphatunk feleletet, olyan elgondolások vetődhetnek fel, melyek erős összefogással igazi egyházépítő munkává válnának. A legutóbbi évek közgyűléseinek eredményeképpen, mint legfrissebb és legkorszerűbb hajtást említhetjük az unitárius népfőiskola gondolatát. A népfőiskola abban különbözik más iskoláktól, hogy egyszerű ismeretterjesztés helyett hivatástudatot ad, megmutatja helyünket a világban. Ezekben a központokban igazi öntudatos nemzedék nevelődhetnék fel. Mult évi indítványom alapján — melyet a közgyűlés lelkesen elfogadott — Sz. Weress Jolánnal együtt megkezdtem az előkészületi munkát a Sárbogárdon létesítendő unitárius leánynépfőiskola megvalósításához. Sajnos, Budapestről való elköltözésem miatt nem fejezhettem be, amit célul magam elé tűztem. Ennek a tervnek teljes megvalósulásához nem elég egy-két asszony lelkes munkája. Különösen ebben a háborús világban nagy szükség van minden egyes erdélyi asszonytestvérünk segítségére. Tavaly a Budapesten járt papnékat kértük meg, hogy segítsenek ágyfelszereléshez szükséges szőtteseket összegyűjteni. Hálás köszönet megértő támogatásukért. Nagy erkölcsi erőt jelentett nekünk a székely falvak asszonyainak nemes példája. Olyanok is adtak, akik sajátmaguktól vonták el adományukat. Több, mint száz darab szőttés gyűlt egybe, ezek még kiegészítésre szorulnak, különösen lepedő, takaró, párna és szalmazsák szükséges, hogy a 24 ágy teljesen fel legyen szerelve.

A mi unitárius népfőiskoláinknak úgy Sárbogárdon, mint az ősi unitárius Székelyföldön, meg kell valósulniok. Így nevelődne 1—2 évtized eltelte után igazi öntudatos unitárius ifjúság, mely a jövő záloga.

Erős az én hitem, hogy a mi nőegyleti vezetőink és lelkes tagjaink megértik hívő és kérő szavunkat, segítséget nyújtanak megkezdett munkánkhoz. Kérem a jó Istent, segítsen meg célunk elérésében.

Kedves Testvéreim!

Kevés az, amit elmondhattam. Úgy érzem, tulajdonképpen én vagyok az, aki tőletek lelki ajándékot kaptam. Itt, a Homoród völgyében *olyan tanúbizonyúságtévését láttuk a székely unitárius öntudatnak, ami egyedülálló, s csaknem a csodával határos.* Ezek a tettek férfítettek voltak! A jó Isten kegyelme folytán olyan lelki vezetőitek vannak, a Nőegyletek élén, kiknek irányítása mellett *Ti, asszonyok is csodatevőkké* válhattok. Munkátok nyomán viruljon a legszebb csodavirág, az igazi *székely unitárius öntudat.* Adja a jó Isten, hogy úgy legyen!

V. dr. Nyiredy Gézáné.

Nagy Oroszországban...

Nagy Oroszországban rémes csaták dúlnak.
Népek milliói sírhalomba hullnak.
Nagy Oroszországban olcsó most az élet,
Isten ostromozza a hitetlen népet.
Azt a pogány népet.

Nagy Oroszországban a vörös rém reszket.
Mért taposta sárba a Krisztus-keresztet!
Mért hever romokban templomtorony régen?
Isten nélkül élni gyalázat, bűn, szégyen!
Nincs áldás a népen!

Nagy Oroszországban leszáll a nap messze.
Véres csatamezőn szomorú az este.
Távolból harangszó rajvonalig árad,
Imára hívja a küzdő katonákat,
Fáradt katonákat.

Nagy Oroszországban Isten, kérve kérünk,
Vérünk hullásáért adj győzelmet nekünk.
Hiába ne folyjon vér Volga vizébe.
Régi határaink add érte cserébe,
Csak ezt add cserébe.

Nagy Oroszországban Horthy katonája
Vörös hadak tüzét hős lélekkel állja.
Ezer éve küzdünk. Ma is bírjuk. Élünk.
Tudd meg, pogány világ! Isten őrzi népünk,
Népünk s Hős Vezérünk!

Báró József.

Biblia olvasása közben

I. Mózes 1., 1—3.

Ha látjuk ezt a kerek világot, önkénytelenül is eszünkbe jut az az igazság, hogy Valaki keliekt, hogy megteremtse ezt a világot. Mivel nem látjuk teremtőjét, sokszor megfedekezünk a Teremtőről, sőt vannak, akik tagadják létezését. De a logikus gondolkodás rávezet bennünket és odavonz bennünket Magához az Istenhez. Különösen akkor, ha szenvedünk, nélkülözünk, bánatunk, gyászunk van, akkor vonz bennünket Magához a mi égi Atyánk; mert Teremtőnk. Meg se gondoljuk, hogy Ő nemcsak nekünk, de az egész világnak teremtője és az Ő lehetére lesz élet, öröm, fény, világosság, melegség a földön. És a saját Lelkének szikrája teszi az embert emberré! Ha mi ezt a lelket, amit egyenesen Isten lehelt belénk, megőrizzuk, akkor a mi lelkünkbe is örök élet, öröm, fény, világosság és melegség lesz. Mikor a külső élet olyan, mint a föld a teremtés előtt volt, csupa sötétség, ékesség nélkül való pusztta, akkor van legnagyobb szükségünk a mi lelkünkre és arra a lelki világosságra, Isten legnagyobb ajándékára. Mert csak ennek a lelki világosságnak segítségével igazodhatunk el ebben a földi sötétségben és pusztaságban. Ez a lelki világosság az evangélium világossága és ez a jézusi hívó szó int erre bennünket: Jertek, kik megfáradtatok és megterheltettek és én megnyugosztlak titeket. Ki ne volna fáradt, megterhelt ebben a zűrzavarban, amit életnek nevezünk. Ha Jézust követjük, akkor, mint világító nyíl egyenesen láthatóvá válik a cél, ahova el kell jutnunk, az eszköz, aminek segítségével oda eljutunk s az irány, amit követnünk kell. És a világ minden szépsége is felragyog előttünk és szebbnek látjuk az egész életet. Ezért ne csak hirdessük, de törekedjünk is arra: Legyen világosság! Akkor lesz is világosság. *Imádkozzunk:* Teremtő nagy Isten, égi jó Atyánk! A Te legyen szavadra lesz minden, Te alkottál a semmiből mindent, sőt a semmi is a Te alkotásod és a Te legyen szavadra változik a világ esztendőről esztendőre, pillanatról pillanatra; mert Előtted ezek egyenlők. A Te végtelenséged nem ismer határt és nem ismer időt, a Te égi hatalmad nem ismer földi hatalmat, a Te tökéletességed nem törődik a földi gyarló eszmeáramlatokkal és felfogásokkal, Te csak jót és rosszat ismersz s a jót a Te kegyeidbe fogadod s a gonoszat megsemmisíted. Ez a Te teremtő akaratom, a Te örökké alkotó erőd és atyai szereteted, mellyel felhozod a Te napodat és életet lehelsz a világmindenségbe. A Te atyai szeretetedet kérjük alázatos szóval minden alkotásunkra, gondolatunkra, munkánkra mindenek teremtő erős Istene. Ámen.

U. L.

Emlékeim

(X. közlemény.)

Mint afféle vándoreMBER, ki többet vagyok útban mint otthonomban, sok emberrel megismerkedve, sok véleménnyel találkozom.

Ma az emberek beszélgetése a háború körüli dolgokkal foglalkozik. Az emberiség egy szebb világért sóvárog, mint a szenvedések és nyomorúság idején szokott, a vallás lép előtérbe, mert a vallás áldó melegsége által gondolja mindenki egy szebb jövő megvalósulását.

Az egyházak vezetőegyeniségei megszólaltak, egy eszmét vetettek fel: meg kell erősíteni a magyarságot... De ezt úgy gondolják elérhetőnek, ha a mai bevett keresztény felekezeteket egy nevezőre hozzák. Vagyis egy egységes keresztény vallásfelekezetet akarnak, amely az egész magyarságot egyesíteni tudná.

Találkoztam egy Erdélyből 1918-ban Németországba távozott német gyárossal, ki 24 év múlva családjával együtt visszatért a magyar hazába, hogy itten, amint ő mondta: tudásával, munkájával és pénzével hozzájáruljon egy boldog Magyarország felépítéséhez. Ez az ember, ki egy igen szabadelvű gondolkodó, elmondotta, hogy Hittler birodalmi vezér lelki szemei előtt egy német vallás képe lebegett, azt akartá, hogy a német nép teljesen vetkőzze le az idegen hatást. Nyelvben, szokásban és vallási felfogásban csak német legyen. Ennek a nagy tervnek a kivételében csak a háború kitörése gátolta meg, de ez a vágy él a legjobb németek lelkében ma is és annak megvalósulását napról napra teljes tehetségükkel munkálják.

Beszélgettem előkelő reformátusokkal és katolikusokkal, kik szintén felvetették ennek a közös vallásnak eszméjét. Általában véve oda nyilatkoztak, hogy ez csak úgy érhető el, ha a magyar nép is teljesen szakít a külső idegen hatással és a maga kebelében alakítja át az ő vallásos felfogását.

Elgondolkozom. Eszembe jutnak Perczelné Kozma Flóra nőapostolunk szavai: minden haladás az unitarizmus nevében történhetik. E szavak hatása alatt kezembe veszem Szilágyi Sándor „A Magyar Nemzet Története“ című munkáját s annak 414. oldalán ezt olvasom: „Dávid Ferenc ritka eszű és tudományú,

elragadó magyar és német szónok, hatalmas izgató és szervező tehetség volt, kinek alakjára a vallásalkotók glóriájának és szenvedéseinek egy sugara esik. Magyar volt, igaz magyar vallást és egyházat akart alkotni, melynek érdekében szóval és tollal apostolkodott fáradhatatlanul. Tevékenysége Erdély határain túl is hatalmas visszhangot keltett, ámbár a legteljesebb sikert hihetetlenül gyorsan szülőföldjén aratta, hol több város, Torda és Kolozsvár, a legtöbb úri és nemesi család, a fejedelem legkiválóbb tanácsosai: Nisovszky, Hagymássy, Békés s végül maga János Zsigmond is, hozzácsatlakoztak.“

E szavak hatása alatt megindulok Déva vára felé, bár csak hajnalodik, de az útat nem téveszttem el, az ismerős előttem, hiszen sokat jártam azon. Meghatott lélekkel csendesesen kopogtatok, nem akarom nagyon zavarni a dévai martir álmait. Feltűnik jóságos arca s megszólal... igen, tudom miért jöttél, de 400 év múlva sem tudok egyebet mondani: a pápák kardja, a kereszt s a halál képe, semmi sem fogja az igazságot szabad folyásában feltartóztatni. Míg az emberiség ahoz az egy Istenhez, melyet Jézus hirdetett, ki felhozza napját mind a jókra s mind a gonoszokra, nem tér vissza s nem követi a názarethi Jézusnak parancsát: szeressed az Istent és szeressed felebarátodat, addig nem lesz világosság és nem lesz boldogság.

Bazogány Kálmán.

SZÉCHENYI ISTVÁN IMÁJA. Isten, Te foglalatja minden jónak, magasztosnak, tökéletesnek, bevégeztnek, töltsd be szívemet s elmémet a Te szent lelkeddel. Erősíts meg égi hatalmaddal, hogy földi gyarlóságaimat leküzdve, Hozzád fölemelkedhessem. Szabadítsd meg érzékeimet minden földi salaktól, s tisztítsd meg emberi természetemet, hogy ez a műved Hozzád méltó lehessen. Önts bizalmat lelkembe s ne engedd, hogy a te végzéseidet bírálgassam vagy éppen kételkedjem mindenható, mindentudó s irgalmas voltodban. Add végre legjobb áldásodat minden hozzátartozóimra s barátaimra, hogy egykor mindnyájan együtt dicsőíthessünk s magasztalhassunk Téged mindörökké. Uram, legyen meg a Te akaratom, úgy a mennyben, mint itt a földön. Amen.

A bánat

Tudjátok-e, hogy a lelkem mélyét,
Igy ősziidőben megüli a bánat,
Ahogyan a ködös őszi árnyak
Megülik a csendes Maros-mentét.

Oly elhalón sóhajt: mint az őszi szél sír
Magyar tavasszal álmodó tájon...
Nem lehet, hogy valami ne fájjon!
A sors könyvében a Végzet keze ez.

Magyar sors; közös a hulló vérrel
Melynek tavát felissza a rög!
S ha süt a nap; az igaz, szent, örök.

Virágos kertje a világgal ér fel!
A verejtékből mind igaz-gyöngy támad,
Ezt üzenem Erdély bús fiának.

Dull Lászlóné Szent-Iványi Anna.

Anyám

Mikor méhíben az élet megfogant
Szólt az Isten:
— Hívlak, légy anya.
Teremts egy világot önmagadban...
És zúgjon benned a Végtelen dala...
Szenvedésnek kinnak legyél a kútfeje,
És lobogjon szívedben végtelen öröm...
Ne inogj meg, ha életszél megrohan...
Ha lelked hegedűjét néha eltöröm.
Hajolj bimbozó virágok fölé
És lessed, hogyan bontják ki kelyhüket...
Zordon fenyőknek lázát csillapítsd
És töröld le véres verejtéküket...
Tapadj a röghöz égő könnyeiddel,
És multak nagy fájdalma zokogjon benned...

Tanuljál meg titkon imdkozni...
 Hogy szívedben keresd az elboruló csendet...
 A munka nemes ékszerével
 Diszítisd fel lelked sugárlányait...
 És viharok villámló éjszakáján
 Emeljen fel a megtisztító hit...
 Ha a gyermeked susogja a nevedet,
 Úgy hajolj felé, mint Titokra az Élet...
 Legyél megváltó égi szeretet,
 Megmérhetetlen szépségű ének...
 Legyél a Béke harsonája,
 Hogy beleremegjen a gyilkoló világ...
 Sebesültek lelki kötözője,
 Mélyillatú, mint nyíló rózsák...
 Legyél a jóság meleg keszkenője,
 Éhezőknek: foszlós, lágy kenyér...
 Meghalt álmoknak csendes temetője,
 S hajolj le elhullott szivekér'.
 Enyhítsd meg vergődő gondok álmát,
 Vezesd jó útra az eltévedteket,
 Ne lépd le a mezők vadvirágát
 És bocsásd meg a rejtett Bűnöket...
 Legyél a Művészet pártfogója...
 És legyél Szépségek mélytitkú vize,
 Ha majl elhívlak a Nagy Számadásra
 Fehéren lengjen lelked a Semmibe...

A hívó szó elhal... a Végtelenbe száll...
 De a Mindenség százsípú orgona...
 Zsongva, zengve, zúgva visszhangozza
 Isten szavát: — Hívlak, légy Anya.

Nemes Nagy Márta.



Nőszövetségi vasárnap a Homoródmentén

Június hó 27-ike mozgalmas, felejthetetlen vasárnapja volt a két Homoród gyönyörű völgyében lakó unitáriusoknak. A szép múltra visszatekintő köri nőszövetség tartotta évi közgyűlését a megszokott ünnepies keretekben. A minden szépért és jóért lelkes nép nagy számban sereglett egybe, hogy részt vehessen Oklándon, az újjáalakított ősi templomban az istentisztelettel kapcsolatos ünnepélyen. A magyar díszítésekben gazdag padosorok zsúfolásig megteltek a hivatalos kiküldöttekkel és érdeklődőkkel. Ez alkalommal jelen voltak az udvarhelyi egyházkörhöz csatolt Barót és Felsőrákos képviselői is. A szószék alatt dr. vitéz Nyiredy Gézáné, a Nőszövetségnek központi kiküldöttje, Kiss Sándorné, a köri Nőszövetség elnöke, K. Bedő Boriska, mint az istentisztelet igehirdetője foglaltak helyet. Megszólalt a díszes orgona s a zsolttár-énekklés áhítatában ehangzott a buzgó imádság. Kőváriné Pálffy Margit gyönyörű éneke után következett „Egymás terhét hordozzatok“ alapigékre épített, szívekig ható keresztény tanítás, megkapóan alkalmazva az örökérvényű igéket mai helyzetünkre, különösen a Nőszövetség működésére.

A lelketépítő istentisztelet után köri elnök a vendéglátó Nőszövetséget, a helybeli gyülekezetet s a gyülekezet jeles lelkipásztorát, ezután Molnár Dénesné, sz. Széki Juliánna (Homoródszentmárton) verses köszöntővel üdvözölte dr. vitéz Nyiredy Gézáné, a Központ kiküldöttjét.

Dr. v. Nyiredy Gézáné megtartotta előadását az „Unitárius öntudatról“, mely magával ragadta a hallgatóságot. (Lapunk mai számában közöljük is.) Ezután Kádár Ákosné szép szavallattal járult hozzá a műsor sikeréhez. Egy oklándi és egy homoródszentpáli leány szép szavallata tette igazán teljessé a felejthetetlen nagy ünnepélyt. A közgyűlés hivatalos része délután folyt le, amely Kelemen István esperes imájával kezdődött. Ennek keretében tartotta meg Kiss Sándorné, köri elnöknő Ürmösi Károlyné költőnőről való megható visszaemlékezését. Sok szép költeményét idézte a költő papnénak. Ürmösi Károlyné költeményeiből szavalltak: Máthé Balázs Albertné (Vargyas), László Jánosné (Jánosfalva) nagy hatással és mások is. A nőegyleti tag vallásosságáról és templomjárásáról igazi gyakorlati irányú felolvasást tartott Kozmáné Bedő Annuska tanítónő. Végül Késmárky Miklósné szép éneke fejezte be az értékes műsort. Vitéz dr. Nyiredy Gézáné a

Központ nevében megköszönte az Udvarhelykőri nőegyleteknek azt a nagy áldozatot, amelyet az Iriszskörnyéki napközi otthon, aggmenház és hópárnák készítésénél kifejtettek.

Hivatalos jelentések után tisztújítás következett. Elnök lett Kelemen Imréné, alelnök Bálint Ödönné és Kozma Miklósné, titkár Bencze Dénesné, pénztáros Bartalis Mártonné.

Vári Domokosné meleg szavakkal méltányolja Kiss Sándorné volt elnöknő értékes munkásságát a közgyűlés együttérző helyeslése mellett.

V. dr. Nyiredy Gézané ez alkalommal meglátogatta Vargyas, Felsőrákos, Jánosfalva és Székelyudvarhely nőegyleteit, hogy megköszönje azt az áldozatos munkát, melyet kifejtettek a jótékony-ság terén. Mindenünnen azzal a meggyőződéssel jött el, hogy vidéken igazán szép, lelkes munka folyik.

Istentiszteletek Szovátafürdőn. Az „Unitárius Lelkészek Országos Szövetsége“ Szovátafürdőn üdülőt bérelt, ahol tagjai és azok családtagjai kedvezményes áron jutnak nyári nyaraláshoz. Együttal a nyári fürdőidényben istentiszteleteket is tartunk az üdülőkön. Az első ünnepélyes istentiszteletet Fülöp Zoltán vadadi lelkész, a szovátai szórvány gondozója tartotta július 18-án. Az istentiszteleten jelen volt Halmágyi János maroskőri esperes és Ferencz József lelkész, szövetségi titkár, valamint kolozsvári, marosvásárhelyi, budapesti, debreceni és pestszentlőrinci híveink közül többen. A legközelebbi istentiszteleteken az alábbiak végzik a szolgálatot. Július 26: Ferencz József, aug. 1: Kelemen Imre, aug. 8: Dr. Abrudbányai János, aug. 15: Lőrinczy Géza, aug. 20: Marossy Márton, aug. 22: Benedek Mihály, aug. 29: Ürmössy Gábor.

AZ UNITARIUS KÖZLÖNY előállítási költségei 30 százalékkal emelkedtek. Arra kérjük előfizetőinket és hátrálékos tagtársainkat hogy tartozásaikat rendezzék minél előbb és ne válasszák az előfizetés csekélyebb összegét, hanem a 3 P. tagsági díjat, mely a tagsági jogok teljességét is nyújtja. A magyar hazában ilyen olcsó lap nincsen több. Csak akkor állhat fenn a lap, ha előfizetések körül nem lesz közömbösség.



DR. SZENT-IVÁNYI GÁBOR Háromszékmege főispánja. Lapunk zártakor vettük az örvendetes hírt, hogy dr. Szent-Iványi Gábor felsőházi tagot, a háromszéki egyházkör felügyelő gondnokát, a magyar közéletnek ezt a kiváló férfiát Háromszék vármegye főispánjának nevezték ki. A vármegye kiváló vezető-férfit nyert dr. Szent-Iványi Gábor személyében.

A KOLOZSVÁRI UNITÁRIUS KOLLÉGIUM IGAZGATÓSÁGA f. évi július 22-én tartott gyűlésén az általános áremelés miatt a konviktusi (étkezési) díjat évi 800 pengőben, míg az internátusi (lakás)-díjat évi 250 pengőben állapította meg. A konviktusi előjegyzésre egy havi díjrészletet (80 pengő) és a terítékdíjat (20 pengő) kell a 957. számú csekkszámlára befizetni. A befizetés csekkürlapon történik s nem postautalványon, mert aki pénzesutalványon küldi, annak még 14 fillérrel többet kell postáznia a konviktus címére. A szeptemberi beíratási díjakat és esedékes díjrészletet is 1943. szept. 5-ig a 957. számú csekkszámlára kell csekken befizetni. Tanév megkezdésekor a csekkbefizetési elismervénnyel kell a díjkezelőknél jelentkezni. A múlt évről hátrálékos vagy előfizetési kötelezettségüket elmulasztó tanulók helyfenntartásra nem számíthatnak a konviktusban és internátusban, ahol fölösszámú előfizető jelentkező van.

A SZÉKELYKERESZTURI GIMNÁZIUM GYÁMSZÜLŐI KÖZÖSSÉGE 20 SZÉKELY FIÚT TANITTAT. A gyámszülői közösség 133 tagja évenként 13.000 pengőt ad össze a szegénysorsu székely gyermekek taníttatására. A gimnázium multévi képességmegállapítóverseny vizsgáin kiderült, hogy sokkal több a tehetős székely fiú, mint ahányról a meglévő intézmények gondoskodni tudnának.

UNITARIUS IFJÚ HÁZASSÁGA FINNORSZÁGBAN. Gyallay-Pap Zsigmond finnországi kulturális attasé (előadó) június hó 18-án Helsinkiben, Finnország fővárosában házasságot kötött Hilka Heikkinnen Oveno finn egyetemi hallgatónővel. A kiváló unitárius ifjú a külügyi és sajtószolgálat teljesítésével nagy eredményeket ért el a finn-magyar testvériség elmélyítése körül. Esküvőjén megjelent dr. Szabó György követ a magyar követség tagjaival. Finn részről Ivalo miniszter és a legnagyobb finn lapok szerkesztői vettek részt a menyegzői ünnepségen. Helsinki közönsége meleg ünnepségben részesítette a finn-magyar barátságnak ezt a kétségtelen bizonyítékát. Isten áldása legyen az ifjú pár életén.

AZ UNITARIUS KÖZLÖNY júliusi száma azért késett, mert tarékossági szempontból a júliusi és augusztusi számot együtt akartuk kiadni. Erre a nagyméltóságú Miniszterelnök úr a fennálló sajtótörvények értelmében nem adott engedélyt, ellenben megengedte, hogy a lap ne 15-én, hanem minden hónap 1-én jelenjék meg, mint régebben volt. Azért jobb visszatérni erre a régi időpontra, mert az „Unitárius Értesítő“ is 15-én jelenik meg. Okosabb beosztás, ha unitárius olvasmányokat nem egyszerre küldjük, hanem különböző időben.

TANÍTÓI OKLEVELET NYERT UNITARIUS IFJAK. A tavasz folyamán az érettségizett és tanítói tanfolyamot végzett ifjak közül tanítói oklevelet nyertek: Dénes Szilárd, Lőrinczi József, Kovács István, Nagy Jenő, Nagy Károly (dicsérettel). Nevezett ifjak már sikerrel működnek a magyar népművelés mezején. Isten áldása legyen munkájukon.

A BOLSEVISTÁK VALLÁSELLENES ténykedéseiről, helyesebben, kegyetlenségeiről naponta hoznak hírt a keleti harcteret megjárta magyar katonák. Elmondják, hogy azokon a helyeken, melyeket a téli-nagy támadás alkalmával visszafoglaltak, a vallásos gyakorlatokat újból megszüntették, a papokat és a kiválóan vallásos oroszokat kivégezték. Ellenséges magatartást tanúsítanak még a buddhista vallás ellen is, de a kereszténységet tűzzel-vassal írtják. Könnyű elképzelni, mi lenne a sorsunk, ha a bolsevizmus hozzánk is eljuthatott volna.

AZ UNITARIUS NAPTÁR 1944. évfolyamának szerkesztésére Ferenc József missziói lelkész nyert megbízást. Minden kézirat hozzá (Debrecen, Hatvani-u. 24.) küldendő.

A MULT ÉVI NAPTÁRBÓL MÉG VAN ELSZÁMOLATLAN. Pénztárnok afia nyomtatékosan kéri azokat, akik még nem számoltak el a naptár árával, haladéktalanul küldjék be a hátrálékokat.

LAKVALTOZÁST, vagy a lapnak véletlen elmaradását kérjük levelezőlapon bejelenteni.

TUDOMÁSUL LELKÉSZ AFIAINAK! A főhatóságilag elrendelt lelkészi egyensapka az alábbi készítőnél rendelhető meg: *Bakonyi Mihály*, sapka- és csákókészítő, egyenruházati cikkek kereskedése, Budapest, VIII., Üllői-út 16/b. Telefon: 145—122. A fejbőség külső mértéke beküldendő.

ELŐFIZETÉS. A Dávid Ferenc egyleti örökös alapító tagsági díj 50 P. Évi tagsági díj 3 P. Csak előfizetési (pártoló) díj évi 2 P. Az alapító és tagsági díj az egyleti tagság teljességére jogosít, s így természetesen az Unitárius Közlönyre is. Pártoló tagság csak az Unitárius Közlönyre és a közgyűlésen való felszólalásra. — Mindenki rendezze díjait, hogy lapunk is eleget tehessen hivatásának. — D. F. E. csekk számla: 34.903. Minden pénz az egyleti pénztárhoz (Kolozsvár, Kossuth Lajos-utca 9.) küldendő.

A LAP ELFOGADÁSA ELŐFIZETÉSRE KÖTELEZ. — KÜLDJE BE AZONNAL ELŐFIZETÉSÉT.

Szerkesztői üzenetek

U. L. Budapest. Cikkét köszönöm s én még sok ilyet szeretnék. Szerkesztői megbízatásom azonban lejárt. Kérek még hasonló tartalmu cikkeket, biztosan az utód is örömmel fogadja.

P. B. L. Kecskemét. Az 1—4. számokat eddig nem tudtam elküldeni, mert nem volt. Most a visszajöttekből elküldöm. Tagsági díját postacsekken kérem.

A JÖVŐ SZÁMBA SZÁNT KÖZLEMÉNYEK AUG. 20-IG KÜLDENDŐK BE.

Az „Unitárius Közlöny” megjelenik havonta 1-én.
Felelős szerkesztő és kiadó: BENCZÉDI PÁL, Kolozsvár, Kossuth L.-u. 9.